

Anmälan om svar på remiss av Förslag till MSB:s föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor

Remiss från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Karin Wanngård

Sammanfattning av ärendet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har tagit fram förslag till MSB:s föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) med syfte att likrikta kommunernas tillsyn.

Förslaget har remitterats till bland annat Stockholms stad för yttrande.

På grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande och Storstockholms brandförsvars yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och Storstockholms brandförsvär (SSBF).

Stadsledningskontoret betonar vikten av noggranna konsekvensstudier för att tydliggöra resurs- och kompetensbehov samt behovet av tydliga föreskrifter och allmänna råd. I övrigt och med fokus på förtydliganden i de allmänna råden gällande främst tillsynsplaneringen hänvisar stadsledningskontoret till yttrandet från Storstockholms brandförsvär.

Storstockholms brandförsvär är generellt positiv till att planering och utförande av tillsyn utförs likriktat hos samtliga tillståndsmyndigheter och ger ett antal synpunkter på förslaget. Bland annat då varken förslaget eller idag gällande regler hanterar

utmaningarna med att kommuner gör olika bedömningar vid uppföljning av verksamheter som hanterar brandfarliga eller explosiva varor. SSBF bidrar gärna fortsatt med erfarenheter från både tillstånds- och tillsynsprocessen i syfte att utveckla LBE-området ytterligare.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner anmälan om svar på remissen.

Stockholm den 29 oktober 2025

Karin Wanngård

Bilagor

1. Remiss - Förslag till MSB:s föreskrifter och allmänna råd om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, dnr KS 2025/1213-1.1
2. Remiss – Konsekvensutredning, dnr KS 2025/1213-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har sedan 15 juli 2025 bemyndigande att föreskriva om hur kommunen ska planera och utföra sin tillsyn enligt 21 § i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Denna föreskrift syftar till att likrikta kommunernas tillsyn.

Föreskrifterna reglerar bland annat kommunens skyldighet att planera tillsyn med särskilt fokus på risk för brottslig användning och allvarliga konsekvenser vid brand eller explosion. Kommunen ska upprätta och använda förteckningar över beviljade tillstånd som grund för tillsynsplaneringen, inkludera anmälningar, underrättelser och tillsyn av hantering under tillståndspliktig mängd samt följa upp efter olyckor eller räddningsinsatser. Tillsyn ska genomföras minst en gång per tillståndsperiod, och kommunens bedömningar ska dokumenteras. Tillsynen ska utföras av kompetent personal, gärna i samverkan med andra myndigheter, och kommunen ska följa upp beslut om förelägganden och förbud för att säkerställa efterlevnad.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret och Storstockholms brandförsvaret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att det som framförs i förslaget ligger i linje med kommunfullmäktiges mål 3.6 *Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser*. Att Stockholm är en trygg och säker stad är det övergripande målet för stadens trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Stadsledningskontoret vill framhålla vikten av noggranna konsekvensstudier för att klarlägga resurs- och kompetensbehov samt tydliga föreskrifter och allmänna råd för tillståndsprövning och tillsyn.

Stadsledningskontoret framhäver att det är av högsta prioritet att motverka tillgången på vapen och explosiva varor i samhället kopplade till användandet av dessa inom kriminella miljöer då det är systemhotande och utgör ett mycket allvarligt samhällsproblem.

Stadsledningskontoret bedömer att förslagen främjar en förbättrad tillståndsgivning och en ökad tillsynsfrekvens över landet och bedöms kunna ha en viss brottspreventiv effekt.

I övrigt och med fokus på förtydliganden i de allmänna råden gällande främst tillsynsplaneringen hänvisar stadsledningskontoret till yttrandet från Storstockholms brandförsvaret.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Storstockholms brandförsvär

Storstockholms brandförsvars yttrande daterat den 14 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

SSBF är generellt positiv till att planering och utförande av tillsyn utförs likriktat hos samtliga tillståndsmyndigheter. MSB kommer fortsatt att behöva samordna och följa upp genomförandet av tillsyn, eftersom flera verksamheter som hanterar framförallt explosiva varor bedriver samma verksamhet inom flera olika kommuner. Detta förslag till föreskrifter, eller idag gällande regler, hanterar inte utmaningarna med att kommuner gör olika bedömningar vid uppföljning av verksamheter som hanterar brandfarliga eller explosiva varor. SSBF bidrar gärna fortsatt med våra erfarenheter från både tillstånds- och tillsynsprocessen i syfte att utveckla LBE-området ytterligare.

4 a §

SSBF delar MSB:s bedömning om att arbetsplatser som anmäls enligt 18 a § LBE är av intresse för tillsyn. SSBF har under hösten 2025, tillsammans med våra grannräddningstjänster, utfört tillsyner med anmälningar enligt 18 a § LBE som stöd. Vi har tillsammans gått igenom över 50-talet anmälningar och kan konstatera att det är ytterst svårt att få tillräcklig information för att kunna genomföra oanmälda tillsynsbesök. SSBF bedömer att det krävs ytterligare information i anmälan för att de kommunala tillsynsmyndigheterna ska få rimliga möjligheter att planera och genomföra effektiv tillsynsverksamhet. Se vidare förslag i tidigare gemensamt svar från RSG, Rsyd och SSBF som skickades i MSB ärende 2025-04308.

4 b §

Vad gäller underrättelser från Polismyndigheten i enlighet med Ordningslagen 3 kap. 6 §, så är det SSBF:s erfarenhet att denna information kan variera. Polismyndigheten ger olika tillstånd, platsspecifika, generella inom ett begränsat område och generella inom Sverige. Innehållet i dessa tillstånd borde regleras på ett tydligare sätt och vara ett bättre komplement till de anmälningar som sker genom 18 a § LBE.

4 c §

SSBF föreslår att MSB ger några exempel på vad detta kan vara för typ av verksamheter, eftersom den hantering de utför inte bedömts så farlig att den ska regleras med prövning om tillstånd.

7 §

Vad gäller att tillsyn ska ske minst en gång under varje tillståndsperiod, behövs möjlighet till undantag som förslaget medger. Det finns idag exempel på mycket korta tillståndsperioder, då det inte är rimligt att hinna med att genomföra tillsyn.

8 §

SSBF finner skrivningen i 8 § otydlig. De som omfattas av 4 § i aktuellt förslag är kommunerna. SSBF tolkar dock att MSB syftar till att kommunen ska (behöver) kunna motivera och genomföra urval av de verksamheter som syftas till i 4 a, b och c §§. SSBF bedömer likt förslaget att detta måste kunna regleras och prioriteras lokalt, eftersom det skulle vara orimligt att tillsyna alla verksamheter som anmäler arbete med 5 dagars varsel. SSBF föreslår dock att 8 § i förslaget skrivs om och att det än mer tydliggörs att anmälan utgör underlag för tillsyn. Se även ovan kommentar till 4 a § om ytterligare krav om information och precision i anmälan.

11 §

Det finns idag ett tydligt samordnings- och samverkansbehov mellan olika parter som hanterar samma verksamhet men i olika kommuner. Olika kommunala myndigheter har olika förutsättningar att prioritera samt att driva sina ärenden. Här behövs ytterligare stöd för att ge de enskilda kommunala myndigheterna bättre förutsättningar för att samordna sig. Ett sådant stöd kan till exempel vara att vidareutveckla NATEV.

NATEV har idag redan gett bättre förutsättningar att se vilka tillståndsmyndigheter som har givit eller återkallat tillstånd för en specifik verksamhet. SSBF föreslår att NATEV också ges möjlighet att registrera avslag om tillstånd samt förbud, vilket skulle ge myndigheter ytterligare viktig information om en verksamhet. SSBF föreslår också att MSB utreder om NATEV skulle kunna samla alla anmälningar som verksamheterna är skyldiga att genomföra. Detta bör öka möjligheterna att se inom vilka kommuner som en verksamhet är aktiv, vilket i sin tur kan öka möjligheterna för samordning mellan tillsynsmyndigheter.

SSBF föreslår att ytterligare möjligheter med NATEV bör utredas i syfte att stödja och effektivisera arbetet med kontroll över explosiva varor och SSBF bistår gärna i det utvecklingsarbetet.

Allmänt råd 12 §

SSBF föreslår att det allmänna rådet stryks då detta regleras i 15 §.

Konsekvensutredning

I konsekvensutredning skrivs att: "Tillsynsverksamheten ska planeras utifrån de verksamheter som omfattas av förteckningen och utgångspunkten är att tillsyn av dessa verksamheter ska ske minst en gång per tillståndperiod". SSBF bedömer att skrivningen får föreskriften att låta hårdare i konsekvensutredningen än vad SSBF tolkar själva skrivningen i förslaget till föreskrift. SSBF bedömer att regleringen i 2 och 7 §§ låter tillsynsmyndigheten prioritera och motivera val, men i konsekvensutredningen beskrivs det mer som att objekt *ska* tillsynas på halva tillståndstiden. SSBF bedömer att det är viktigt att det ges möjlighet till lokala

prioriteringar med tydlig motivering, eftersom lokala förhållanden och förutsättningar kan skilja sig åt mellan Sveriges alla kommuner.

SSBF bedömer att kostnadsuppskattningen för företag som hanterar explosiv vara underskattas i konsekvensutredningen. Det är flera företag som bedriver arbete i flera olika kommuner samtidigt. Det är mycket sannolikt att samma företag, men på olika arbetsplatser (olika hanteringsplatser) tillsynas av olika kommunala tillsynsmyndigheter. Finns det dessutom brister hos en verksamhet på en arbetsplats i en kommun är det mycket sannolikt att annan tillsynsmyndighet vill följa upp samma verksamhet inom sin kommun. Detta betyder att vissa verksamheter som hanterar explosiv vara sannolikt kommer att tillsynas flertalet gånger per år vilket leder till betydligt större kostnader för enskilda verksamheter. SSBF ser inte att detta resonemang förs fram i konsekvensutredningen. Utifrån SSBF:s erfarenhet är det sannolikt att stor andel av kommande tillsyner över hela landet kommer att leda till föreläggande om åtgärder, vilket också ökar kommunens nerlagda arbete i enskilt ärende och således även de kostnaderna som bärs upp av den tillsynade verksamheten.

Ikraftträdande

SSBF delar målbilden och syftet att fler tillsyner av verksamheter som framförallt hanterar explosiva varor måste genomföras inom Sverige. MSB har beskrivit relativt omfattande förändringar för kommunen generellt när det kommer till behov av resurser och vilka konsekvenser det innebär. SSBF välkomnar en ökad aktivitet och uppföljning av verksamheter genom tillsyn, men tiden för när kommunerna förväntas ha en fullständig planering på plats känns väldigt knapp.

En skillnad mellan verksamheter som tillsynas utifrån LSO och LBE är att det är fler verksamheter, framförallt som hanterar explosiv vara, som är näst intill ambulerande och i större utsträckning kan flytta sin verksamhet (säte) och eller förvaring mellan kommuner än inom andra arbetsområden. Detta kan över relativt kort tid påverka den kommunala tillsynsmyndigheten i förväntad tillsynsvolym och resurser på ett sätt som är svårt att förutspå.